

הנחיות בטיחות לפעילות מיוחדת של מתקנים מתנפחים בים

הנחיות אלו באות כתוספת מיוחדת לחוזר מנכ"ל פעילויות חוץ, אך אינן מחליפות את למידת הנחיות החוזר בנושא פעילויות מתנפחים ורחצה בים בטרם היציאה לפעילות.

בשנים האחרונות החלו לפעול השנה החלו לפעול בחופי הארץ אתרים המציעים פעילות מתקנים מתנפחים הפרוסים על מי הים. המתקן המתנפח בנוי ממספר אלמנטים המחוברים יחד. פעילות זו מהווה אטרקציה מלהיבה ומתאימה מאוד לתקופות החמות והקיץ. יחד עם זאת, פעילות זו טומנת בחובה סיכונים שעלולים להגרם מהשתוללות תלמידים או מליקויים בתכנון וההתארגנות לפעילות.

מסמך זה נועד לסייע למנהל להכיר את הנחיות הבטיחות לפעילות, ולהעריך לכלל הסיכונים האפשריים, ולצמצם בזכות הערכות ראווה, תיאום ציפיות עם נותן השירות והדרכה מתאימה לסגל ולתלמידים.

- שימו לב: פעילות מתחם מתקני מתנפחים מאושר בחופים המוכרזים בלבד.

א. טבלת הערכות מלאה

הנושאים לבדיקה
<p>1. תיק פעילות חוץ-בית-ספרית לפעילות במים</p> <p>הפעילות החוץ-בית-ספרית תיערך על פי המפורט בתיק הפעילות שיכלול לפחות את אלה:</p> <p>א. תיאור הפעילות ומטרתה.</p> <p>ב. תדריכים כתובים לסגל, למלווים, למדריכים ולבעלי תפקידים אחרים הכוללים דרישות בטיחות ספציפיות.</p> <p>ג. חוזה משתתף או ברית עבודה לתלמידים/לחניכים.</p> <p>ד. דרכי תקשורת ודיווח.</p> <p>ה. ריכוז האישורים המחייבים.</p> <p>ו. רשימה מסווגת של המשתתפים (תלמידים, מורים, מדריכים, מלווים אחרים, מלווים רפואיים).</p> <p>ז. נוהל הערכת סיכונים קבוע לקבלת החלטות.</p> <p>ח. הערכת סיכונים למסלול הספציפי.</p> <p>ט. הוראות היערכות למצבי חירום, לעזרה ראשונה ולפינוי (ובכלל זה מספרי טלפון לשעת חירום).</p>
<p>2. אישורים נדרשים</p> <p>א. אישור הלשכה לתיאום טיולים.</p> <p>ב. אישור ההורים להשתתפות ילדם בפעילות.</p> <p>ג. אישור החתום על ידי ההורים/אפוטרופוס המאשר כי מצב בריאותו של ילדם תקין ומאפשר את השתתפותו בפעילות אתגרית במים.</p> <p>ד. על המפעיל להציג אישור מכון התקנים, או גוף בודק.</p>
<p>3. כשירות החברה המפעילה</p> <p>החברה המפעילה תעמוד בתנאים האלה:</p> <p>א. יש לה רישיון עסק.</p> <p>ב. מצויים אמצעי קשר וציוד עזרה ראשונה וקיימים נוהלי פינוי במצבי חירום.</p>

הנושאים לבדיקה
<p>4. ביטוח תקף</p> <p>א. המפעיל/הבעלים של הפעילות יחזיק בפוליסה צד ג' המכסה את אחריותו בגין פעילותו כנגד תביעת גוף או רכוש של צד שלישי בהיקף של לא פחות ממיליון דולר.</p> <p>ב. הפוליסה תכלול אחריות מקצועית.</p> <p>ג. ביטוח: על המפעיל להציג פוליסת ביטוח המכסה חבות צד ג' וחבות מעסיקים.</p> <p>ד. למפעיל המתקן יש תיק בטיחות המציין את מספר המתקנים המרכיבים את המתחם, אישורי הבדיקות הנדרשות, שגרת בדיקות של סגל המתקן והמנחה על הפעילות, כמות משתתפים, כמות מינימלית להימצאות סגל ומצילים, צוות חירום לסיוע עם סירה, פרוט של מקרים ותגובות ועוד.</p>
<p>5. המשתתפים</p> <p>א. גילאי החניכים לא יפחת מתלמידי כיתות ה' ומעלה.</p> <p>ב. מומלץ כי החניכים יהיו מקבוצות שלמות ולא מעורבים.</p> <p>ג. היות והחניכים ילבוש אפודי הצלה וימוקמו סדרנים בנקודות הכניסה למים, ניתן יהיה לשלב בפעילות, חניכים שאינם יודעים לשחות.</p> <p>ד. בכניסה למתקן יהיה שילוט המגדיר את כמות המשתתפים המותרת.</p>
<p>6. מסירת מידע בכתב ותדריכים</p> <p>א. יש לערוך לסגל תדריכים לפני היציאה לפעילות ובמהלכה.</p> <p>ב. תדריך למשתתפים ושיחת הכנה לפני היציאה לפעילות ובמהלכה ולהחתימם על חוזה משתתף.</p> <p>ג. העברת תדריך לתלמידים לפני היציאה לפעילות, לפני העלייה על רכב ההסעה ולפני הירידה ממנו.</p> <p>ד. לפני הכניסה למתקן, יקבלו המשתתפים הדרכה, הוראות הבטיחות יוצבו בעמדת הכניסה למתחם ובמקום ביצוע ההדרכה לפני הכניסה למתקן.</p>
<p>7. המדריכים ובעלי תפקידים</p> <p>א. לכל קבוצה יתלווה מלווה מבוגר אחד המתאים ביכולותיו.</p> <p>ב. נוכחות מלווים מושיים ומספרם יהיו על פי המפורט באישור חדר המצב לטיולים.</p> <p>ג. בעת הפעילות ישהה במקום חובש מוסמך ולו תיק חובש.</p> <p>ד. מציל אחד בעמדת תצפית על פי הוראות היצרן (הערה: במידה והיצרן דורש יותר ממציל אחד או יש יותר מעמדת מציל אחת, אזי יוצבו מצילים כנדרש). בנוסף, יהיו מציל וסדרנים נוספים לשם תחלופה ומנוחה.</p> <p>ה. בנקודות בהן ישנה אפשרות כניסה למים או מגלשה, יוצב סדרן היודע לשחות.</p> <p>ו. מע"ר \ חובש עם תיק עזרה ראשונה וערכת החייאה כנדרש בפעילות ימית.</p> <p>ז. צוות חירום שיכלול מציל ועובד נוסף לשם טיפול באירוע חריג.</p> <p>ח. הצוות יוצב על גבי סירה המתאימה לצורך זה.</p>
<p>8. בטיחות הנסיעה ברכב</p> <p>א. יש לתדרך את התלמידים בהנחיות ההתנהגות המחייבות.</p> <p>ב. יש לתדרך את הנהגים בנוגע לציר התנועה ולמקומות העצירה.</p> <p>ג. יש לוודא את נוכחות המלווים בכל רכב (בקדמת הרכב ומאחור).</p> <p>ד. יש לוודא חגירת חגורות בטיחות במהלך הנסיעה.</p> <p>ה. בעת הגעה למתחם הפעילות יש לוודא כי רכב ההסעה יעצור במקום שלא יסכן את היורדים ממנו.</p>

ב. נושאים חשובים לבדיקה, באחריות מנהל / אחראי פעילות

- המפעיל יחזיק בשתי תעודות: מנהל אתר מתקנים מתנפחים בתוקף. התעודה מעידה שעבר הכשרה להפעלת מתקני מתנפחים או הכשרת מנהלי אתרי מתנפחים. בנוסף, עליו לשאת תעודה בתוקף של מע"ר.
- יש לאסור שילוב מתקנים שלא מאותו היצרן או בעזרת חיבור מאולתר.
- יש לאסור השימוש במתקנים הבאים: מתקנים מתנפחים על המים המחוברים למתקן ניפוח חשמלי, מתקן קצף, מתקן קיר טיפוס.
- על מנהל האתר לבצע בדיקות הנדרשות מהוראת התקן והיצרן.
- במתחם הפעילות יוצבו נקודות שתיה קרה (מים).
- יש להתייחס לסכנה הטמונה בחללים הנוצרים מתחת למתקנים, אליהם יכול להקלע אדם שנפל מהמתקן. לכן, יש להקפיד על השגחה רצופה על המשתתפים ולהדריך את הגולשים להזהר מפני הילכדות.

ג. אופן פעולת השימוש במתקנים מתנפחים על מים

- כל החניכים ילבשו אפודי הצלה שסופקו למפעיל על ידי היצרן - אין לעשות שימוש במצופים או באמצעים אחרים שלא סופקו על ידי המפעיל.
- לפני הכניסה למתקן תוצב נקודת בדיקה אשר תוודא את התאמת אפוד ההצלה לחניך.
- לפני ההגעה למתקן יש לבצע תיאום מול לשכה לתיאום טיולים.
- היות ו"המתקן" הינו תוצר של חיבור מספר מתקנים, על המפעיל לוודא חיבור המתקנים אחד לשני לפני תחילת הפעילות.
- לפני הכניסה למתקן, יקבלו המשתתפים הדרכה, הוראות הבטיחות יוצבו בעמדת הכניסה למתחם ובמקום ביצוע ההדרכה לפני הכניסה למתקן.
- בעת פעילות מוסדות חינוך, המתקן לא יהיה פתוח לציבור הרחב.
- עומק המים באזור המתקן לא יפחת מ-80 ס"מ.
- פעילות תתקיים בשעות האור בלבד עד שעה לפני החשיכה.
- על המתקן יוצב שילוט המנחה על כיווני מסלול ההליכה במתקן.
- יש להקפיד על הפרדה פיזית ומסומנת בין החוף שמוכרז לרצפה לבין אזור הפעילות של המתקן המתנפח. במהלך הפעילות על הצוות החינוכי להשגיח כי המשתתפים אינם יוצאים מהאזור שהוגדר לפעילות, ואינם עוברים לחוף הרצפה הצמוד.

ד. תרשים המתקן

